

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 ft. Félévre 1 ft 50 kr. Egyen szám 10 kr.
Gazdasági egyesületi tagoknak és községeknek 2 ft.
Előfizetési pénzek és reklamációk GONDOS (Grünbaum)
MÁRK nyomdatulajdonos címére küldendők.

Felelős szerkesztő: CSORNA JENŐ.
Kiadó: **Gondos (Grünbaum) Márk.**
Laptulajdonos: A muraszombati gazdasági főegylet.

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztőségi külsőanyagok a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 4 hasábon petitor egyenesi hirdetésnél 10 kr. többnapos hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyilttér petitorra 25 kr.

És mégis ünnepejünk!

„*Borura derü!*” volt jelszavunk, mert „*megfogyva bár, de törve nem, él nemzet e hazán!*”

„Szomorú, valóban szomorú” századokat élt át a magyar, ma is napról napra küzd és tör önmaga ellen, ami igazán „szomorú, valóban szomorú;” egymást üti-vágja, — eszi-rágja az utolsó porcikáig, „szomorú, valóban szomorú,” hogy a vakondmódra bujkálók ássák alattunk a talajt; és mert másként nem férhetnek hozzánk, scoriópolitikával iparkodnak legalább csak sarkunkat is megsérteni.

Bizony a társadalmi téren ez is „szomorú, valóban szomorú.” A ki a denévérpolitikát ismeri és úzni tudja, itt az boldogul; pedig ez is „szomorú, valóban szomorú.” Hol keressük a képmutatással szemben a becsületes, őszinte, férfias, nyílt jellemet?

A farkas és a bárány ismert meseje igen régi és maiglan is él, áll a maga hűségében. Bizony szomorú állapotok vannak itt e határszéli parányi fészekben. — Egy marokban elérhetne itt a számot tevő, magyar nemzeti irányt és szellemet éleszteni hivatott értelmiség!

És? És? És?

Ne szójunk róla; ne tudja meg a világ, hogy e váoska a folyton dúló

harcz, az alattomoság, a ravaszság bacillusainak biztos tanyája, ahonnan a szélrózsa minden iránya felé menekülni annyian vágnak. Hiszen a hol az ember leveti azt, a mi benne isteni: nem marad más ott, mint a mi ördögi!

Szálljunk lelkünkben fel e mocsárból! Suum cuique! Emelkedjék föl lelkünk a magasba oda, hova e nemzet nagyságát tollal és karddal kivívni küzdő magas, feledhetetlen emlékü hazafiak elköltöztek. Ők legyenek ragyogó napként a mi példáink szenvedésünkben is.

„*Hadd maradjon gyáva földön a göröngy!*” Leonidás, a spártai hős emléke él maig is; nem nézte ő, hogy Xerxes millió emberével áll szemben; megütöközt, elvérzett, de ma is bámulja egész világ e páratlan hősi önfeláldozást. Történelem örökíti meg a magyar honvéd nevét is; nem számlálta meg az elleneséget, de ment előbe és ütötte, vágta, üzte.

Miért kellene tehát nekünk édes jó „Sz” Uram hátrálnunk?

Ha Colombus után nem megy Európa szellemi és anyagi tőkéje Amerikába, vajjon volna-e Amerika az a boldog Eldorádó, aminek azt ismerjük? Vajjon az ott talált indiánusok kivittek volna-e eme világosodót?!

A „széthúzás ördög”-vel kedves „Sz”

Uram nézzünk szembe; nem mindig oly fekete ám az ördög, mint a minőnek azt festik. Sokszor a lólab meg-látszik, de meg is botlik ám!

Mikor az orvos előveszi bonckésést, sebet vág vele; de az begyógyul.

Mikor az orkán szánt, vad kőszálása után „*borura derü*” következik. — A legkeserűbb labdacás is meghozza gyakran üdvös hatását.

Ébredjen föl lethargikus álmából a tespedésnek indult magyar társadalom! Fel előre! Mi hirdessük Krisztus gyönyörű tanát: „*A mit nem kívánsz, hogy az emberek veled cselekedjenek, te se tegyéd azt másnak*” És aztán tartuk meg azt a másik szent tanítást is: „*Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.*” Ha ezt hirdetjük, ha ezt megtartjuk, követjük, még szalmaszálat sem teszünk felebarátunk útjába: akkor jó el a társadalomba Isten békéje, áldása, boldogsága!

No most már édes „Sz” Uram ugyebár mégis megünnepejünk márczius 15-ikét?

Amint jó a tavasz üde, életős levegője, úgy jó el mindenkor márczius 15-ike is, a mig magyar él e vérel szerzett hazán!

Lemondani e nagy napról, ennek ünnepléséről: sirba temetkezés lenne!

A ki feladja az ellenségnek jól vé-

A szerelmes szerkesztőség.

Tyukodon már-már kihalóban van az irodalom és művészet.

A város bölcsei értekezletre gyűltek össze, melyen azután szépen el is határozták, hogy egy irodalmi és társadalmi lapot teremtenek, amelyet a város kasszájából 21 ft 38 krral fognak subvencionálni, egyuttal megállapították, hogy sz lapot öreg és feleséges családja fogja szerkeszteni, valamint munkatársai is csak Tyukod neatorai lehetnek

Az avatlatlanok felvilágosítására, a kik a város bölcseinek ez utóbbi határozatát nem értik, elmondjuk, hogy volt már Tyukodon egyszer egy társadalmi és irodalmi lap, a Tyukodi Kürt, mely virágzott is annak idején.

200 példányban nyomták, a melyből 52 az előfizetőknek járt helyben és vidéken, 126 tiszteletpéldány ment szét. 22 lap pedig rendszeren megmaradt makulatúrának.

A mint tehát kitűnik, a „Hirkürt” Tyukodon elég nagy népszerűségnek és pártolánság örvendett. Fele ősz szerkesztője Komoly Tamás, főszerkesztője Csélcsep Laczi és főmunkatársa Csász Kázmér minden szellemi tehetségüket latba vetették, hogy változatos, mulattató és erőcsépező cikkekkel elégíték ki a tyukodi intelligencia magas igényeit, ki is elégítették azt, a közönség szerette a lapot és mint már említettük, impozás

medon pártolta is és a lap egy szép napon mégis megbukott végképen, mert...

* * *

Ezzel a „mert”-tel kezdődik a Hirkürt dícsőségének letűnése. Kezdődik ez azzal a plakáttal, mely a műkedvelő közönség tudomására hozta, hogy Fellegly Balambér színtársulata a napokban Tyukodra érkezik és az állandó színház dekorált kocsiszűben megkezdí előadásait. Az egész város forrongani kezdett a hirre, a művészek fogadtatására rendező-bizottság alakult, a háztetőkön kitűzték a választásról megmaradt kortes-zászlókat; a Hirkürt „Tyukod és a magyar színművészet” címmel külön kiadásban üdvözölte Thalia papját. Az országutan a kordélyon érkező művészeket tíz fehérruhás leány és óriási néptömeg ujjongó eljenzéssel fogadta. Ilyen páratlan lelkesedéssel kezdte meg Fellegly társulata előadásait Tyukodon a „Suhancz”-czal. A közönség el volt ragadtatva Józsi Bájhegyi Piroksa, a hazai színművészet egyik legfényesebb csillaga játszóta, a kinek minden mozdulata után felharsant a tomboló tapsvihár úgy, hogy a darab végén az átszemeltül közönség már együtt énekelte a művésznővel:

Ha majd bajusom nő,
S katoná leszek...

De leginkább elvont ragadtatva a Hirkürt szerkesztősége. Szóval Bájhegyi Piroksa egyszerre meghóltotta a közönséget A szerkesztőség vele vacsorált s együtt csipett be a Csipkevirággyhoz címzett vendégében, a honnan hajnalában ban-

dukoltak haza: az imádot művésznő és a szerelmes szerkesztőség.

* * *

A Hirkürt legközelebbi száma ezután teljesen Bájvölgyi Piroksának volt szentelve.

A vezércikk „Bájvölgyi Piroksa hatása a nemzeti művészetre” cím alatt azt fejtegette, hogy a jeles művésznővel egészen új aera veszi pitymullatát a művészet egén. A tárczarovatot egy lyrai műreket nyitotta meg, jambusokban pergedezve, e czimmel „Hozzá.” A lendületes költeménynek végső strófája így hangzott:

Oh nagy művésznő szép Piroksa!
Az arczod miért oly piros ma?
Sötét szemed két piczi hangya,
Oh mert nem bírlak téged angya— L.

Ezt követte egy ily czimú czikk: Bájvölgyi Piroksáról. Irtá: Bájvölgyi Piroksa. A hirrovat is tele volt a divával a kritika négy hasábon magasztalta Bájvölgyi Piroksát, kit egy nivóra állított Blahánával és madame Judiccal A szerkesztői üzenetekben tudtal adta, hogy Bájvölgyi 18 éves s hogy még egy fogát sem plomboszták. Piroksa mindezekért elismerni kegyeskedett, hogy a Tyukodi Hirkürt a legjobban szerkesztett lap a világon

* * *

Ez a nyilatkozat csak még jobban lángra lobbantotta a szerkesztőséget. Komoly órák hosszán az ő nevét sóhajtotta, Csélcsep mindenütt az ő hollófaritáit zengedezt, a melancholikus Csász pedig úgy verselt, mint egy lovagkori trubadour

dett állását, az veszte van; pedig éppen itt a határszélén kell az utolsóig bíznie bátran kitartani a magyarnak!

Ha a „széthúzás ördöge” elválasztott is bennünket, akkor is talpon és részen legyünk, győzzön a jobb, nemes versenyre föl — előre! Leszünk, akik ott leszünk!

Hogy aztán elmondhassuk a költőt:

„Szent hazánk!
Megtevéink mind mivel csak tartozunk.”

TÖRÖK ERNŐ.

Tudnivalók a kiállításról.

Még csak egy két hónap és benn vagyunk a nagy nemzeti ünnep eseményeiben. A milleniumi országos kiállítás gazdag panorámájában. A kiállítási igazgatóság minden osztályt a zász buzzalammal s mindamellett mindenre kiterjedő gondossággal végzi az ez alkalomra szükséges előkészületeket. Napról napra újabb gyakorlati intézkedések történnek arra nézve, hogy a kiállításban való részvétel módozatairól, a kiállítás és annak látogatása összes körülményeiről mindenki gyors és alapos értesülést nyerjen. Erre a célra szolgálunk a ma legújabb intézkedések is, melyek a kiállítási tárgyak beszállítására, a kiállítandó tárgyak detailszerű elárusítására s a kis-iparosok és kis-kereskedők tömeges felrúndítására vonatkoznak. — Különösen ez utóbbi intézkedés elismerésre méltó nyilvánulása annak a törekvésnek, hogy az országos kiállítás hasznos tanúságait a társadalom kevésbé vagyonszűk számára is könnyen hozzáférhetővé tegyék.

A kiállítási igazgatóság s a kereskedelmi miniszter újabb intézkedéseit a következőkben ismertetjük:

A kiállítási tárgyak csomagolása és beszállítása.

Mindazoknak, akik az ezredéves országos kiállításban mint kiállítók részvenni szándékoznak, a csomagolás és beszállítás körül egyöntetű eljárást kell követniük. A kiállítandó tárgyakat folyó évi márczius hó 15. től április 15. éig terjedő időben mihiatlatlanul be kell küldeni; sőt azok a tárgyak, melyeknek elhelyezése hosszabb rendezkedést, szerelést vagy alapozást igényel, már a szállítási határidő előtt szállíthatók. A kiállítandó tárgyak szilárd anyagba, lehetőleg erős falá-

Ha három ilyen forrongó vulkán egyszerre kitör, akkor borzasztó földrengés rázkódtatja meg a levegőt. A szerkesztőség, a hol ezúttal csendesen szundikáltak a békés munkatársak delutánok, most mindennap színhelye volt az ottlőli jeleneteknek.

Egyik a másra volt féltékeny, mindegyik elsőbbségi jogot igényelt a bajos művészno szerelmére és mindegyik fenyegetődzött, hogy emberölés lesz a dolog vége. Hát bizony, nem az lett a vége.

Mert a szerelmes szerkesztőség, mint mindenki a ki szerelmes, vak lévén, nem látta meg a Don Juan kiadó, Fáklya Lázárt, a kire a Hirkürt technikai előállítása volt bízva.

Ez a fáklya hamvasztotta el egyszerre a szerkesztőség nagy szerelmét és a Hirkürt dicső seget is. Mert: ez itt következik a „mert” — egy szép reggelen a Tyukodi Hirkürt gázeretében és külön kiadásban a következő szenzációs jelentéssel bucsuzott el az árnyékvilágtól: „Bucszó.

Melyen szomorodott és felháborodott szívvél jelentjük a nagyérdemű közönségnek, hogy Bajbolygi Piroskát, társulatunk legtehetségesebb tagját, Fáklya Lázár, 1. p.unk naramasziúv kiadója, tegnap Budapestre szöktette. Miután egy lap kiadó nélkül nem adható ki a Tyukodi Hirkürtöt ezennel beszűntetjük. A szerkesztőség.”

Nos, ne tessék csodálkozni azon, ha most, mikor Tyukod bölcsői új lapot akarnak indítani az iródsom felvirágzására, határozatlal mondják ki azt, hogy az új lapot csak az öreg és feleséges családja és 70 éven felüli munkatársak szerkeszthetik

FEHÉR DEZSÓ.

dába csomagolandók, melyeknek födelét csavarzóságokkal kell l.árni. Egy csomagba v. ládába csak egy kiállításnak egy csoportba tartozó tárgyai helyezhetők, kivéve a gyűjtőmennyiségű kiállítások tárgyait. Minden csomagba két árnyegyedk teendő, a csomag vagy láda oldalán és födelén pedig ragcződula alkalmazandó, melyen a kiállítás nevé, a feladási állomást, a csomagok darab- és sorszámszámát kell feltüntetni. A kiállítás igazgatóságát a kiállítás értesíteni tartozik, hogy tárgyait mikor és hol adta fel; viszont a kiállítási igazgatóság azonnal értesíti a kiállítót, mi-helyt csomagja megérkezett. A vasuton vagy hajóval küldött tárgyak rendes fuvarlevelekké adandók fel, a vasúttal és hajózó társaságokkal megállapított díjszabás mellett, mely minden állomáson betekinthető. E díj-tételekben a kezelési illeték, a törvényes szállítási adó, az esetleges hidvám és pótilleték is már bennfoglalatik. A tárgyak postán is küldhetők. Címzül elég „Budapest — kiállítás”-t írni, míg a küldeményre ráirandó: „Kiállítási tárgyak.” — Bérmentetlennél vagy utánvétellel kiállítási tárgyak nem adhatók fel. A Budapestre érkezett tárgyakat a kiállítás szállítója helyezi el a kiállítás megfelelő csarnokaiba, a kiállítónak utólagosan felszámítandó szállítási költség mellett. Minden kiállítónak fontos érdeke, hogy tárgyai minél előbb, de a kitűzött határidőben okvetlen beérkezzenek.

Egyébként az igazgatóság készséggel szolgál további felvilágosításokkal is.

A kiállítási tárgyak elárusítása.

Az ezredéves kiállításban bemutatott tárgyak közvetlen a kiállító vagy ennek megbízottja avagy az igazgatóság kebelében szervezett „elárusító osztály” közreműködésével árusíthatók el. A közvetlen elárusítási joga azonban csak olyan tárgyakra vonatkozik, melyek a kiállítás területén készültek, mint amintők pl. az emléktárgyak, ékszerék, díszműtárgyak, házi-ipar — mulakatos, — élelmezési cikkek, művirágok stb. és olyan kiállított cikkek, melyek nem tartoznak a kiállítási szabályzatban megállapított azon tárgyak közé, melyek a kiállítás bezárása előtt el nem vihetők. Aki azonban az eféle kiállított tárgyat akár detailszerűen, akár közvetlenül maga akarja elárusítani, az tartozik a kiállítás igazgatóságához engedélyért folyamodni, tartozik a megállapított elárusítási illetéket fizetni, végül megbízottját az igazgatóságnál bejelenteni. A ki ily módon engedélyt kapott az elárusításra, az megbízottja számára szabad bemenetre jogosított munkás-jegyre tarthat igényt. Más részt a kiállítók igénybe vehetik az igazgatóság kebelében szervezett elárusító-osztályt, illetve a felügyelettel megbízott személyzetet, mely esetben külön elárusítási engedélyt nem kell kérniük s elárusítási illeték helyett csupán a tényleg eladott tárgyak után tartoznak jutalékok fizetni. Végül kívánhatják, hogy az elárusítás eredményéről részletes könyvkivonat kézbesíttessék nekik, valamint hogy a kiállított tárgyak alapján javukra megrendelések is fogadtassanak el. Mindenesetre jól teszik a kiállítók, ha abbéli szándékukat minél előbb bejelentik.

Kis iparosok kis-kereskedők és segéd munkások tömeges felrúndítása

A kereskedelmi miniszter, mint az ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke rendelkezletet küldött valamennyi magyarországi kereskedelmi és iparkamarához, melyben tudatja velük mindazon kedvezményeket, melyekben a kiállításra tömegesen felrúnduló hazai kisiparosok, kiskereskedők és segédmunkások részesülhetnek. Ezek szerint az ily tömeges felrúndulásban résztvevők az általa vasutak vonalain II.-od osztályú főlgygyel a III.-ik osztályú és III. osztályú egész jeggyel a II.-ik osztályon utazhatnak Budapestre és vissza. Intézkedett továbbá a miniszter, hogy e látogató csoportok kivételesen 20 krosz mércékelt jeggyel léphessenek

be a kiállítás területére, állandó, díjmentes kalauzolás s a kiállítás területén való ocsó étkezés mellett. A miniszter megkereste a fő- és székváros hatóságát is aziránt, hogy a népisokláiban berendezett tömegszállásokot első sorban ezen, a miniszter által kezdeményezett tömeges felrúndulás résztvevőinek tartsa fenn. Mindez intézkedéssel sikerült biztosítani a miniszternek, hogy a m. kir. államvasutak zónadíjszabása szerint a XIV. körvezetben lakó mestereim, kiskereskedők, ipari segédmunkás 8 forinttal képes lesz fel- és leutazásának III. osztályú menet jegyét, két napi szállását, 2 belépti jegyét és két ebédjét kitűzteni; a VIII. körvezet tartozó vidéken lakó költségeit a felsorolt címeken 5 frt 50 kr-ral, a IV. körvezet tartozó vidéken lakóté 4 frttal lehet előirányozni. A jelentkező csoportok részére, melyeknek a miniszter óhajtása szerint, legalább 30—30 résztvevőből kell állniuk, jegyfüzeteket fog-nak kiadni, melyekben a menettérít- és beléptijegy, továbbá a szállásra és ebédre szóló utalványok lesznek. Az utazás napját és programját, nemkülönböztve a felrúnduló csoport szervezését a miniszter az illető kereskedelmi és iparkamarára bizza.

Tavaszi előtti téma.

Csak pár nap választ el bennünket azon időtől, mikor a földműves gazdák újra munkához szedik gazdasági eszközeiket, hogy újult erővel és reménytel munkálják meg az áldott anyaföldet.

Mert hát mi rendeltetésünk, de tán túlságos berendezkedésünk folytán földművelő állam vagyunk és a népjólét, vagy országos ügy intéző függ, beüti-e a termés avagy sem? Ha beüti, akkor a kereskedő és iparos is jobban boldogul, migha rosszul sikerül, megsínyli azt az ország minden polgára.

Szándékosan mondjuk, hogy csak könnyűben boldogulunk a jó termésnél, mert legyen a termés bármily kitűnő, azért a mostani árvizonyok mellett a földművesnek fáradsága és veszélyeztetése nem áll arányban a jövedelemmel. Még néhány évtized előtt a magyar buza kereszt világgalik vala, azóta a német piac a magas védvám folytán ránk nézve teljesen elvesztett.

A mezőgazdaság ma már nem hajt olyan nagy jövedelmeket és bizonyynal a föld feleslegzőt áraban a közlebeili éveken el kell érnie az egészséges ár-fluktuációt.

A mezőgazdálkodás mellett egyéb gazdaság-viteleinket visszaesés, vagy formális katasztrófák érték az utóbbi időben. Szőlőtelek tönkretette a főlkszera, mely nemcsak jövedelmeket nem hajt, de rekonztrukciójára nagy összegetek nyel el.

Azt mondják, hogy segits magadon, az isten is megsegít. És az elkopatott frázis alatt értik, hogy a kisgazda szorultsága esetén legyen igénybe okos hitel. De ezek előledek, hogy a gazdának csak egyszer van aratása, ellenben a váltó hárszor-négyszer kell évenként prolóngálni.

Sőtét képet festek, de ha már megkezdtem, megfentem egészen.

Nem csak a földművelés és szőlőszet nem hoz hasznot, hanem az állattenyésztés is elvesztette jelentőségét. Marh-kereskedésünket nemcsak a nagy hu-belo-hatal, hanem az állatok között fellépő betegségek is bényikák, aztán — az egyoldalú gazdaságról, mely a kalázos buza termelésében kimerül és sem legelőkre, sem takarmánytermelésre nem vet ügyet. A rendszabályok a piacok elzárólása, az eladásnak sótszor-lhetetlensége kedvté szegik a gazdának, hogy az állattenyésztés és ágárl foglalatokodjék.

Nami haszonnal jár még a teh-nészet, a tejtermelés; de az is csak azoknál, kik a va utóhoz közel laknak és az általuk produkált t-j-t a nagyobb városokba szállítják.

De azok, kik a városától távol laknak, a teh-nészetből nem merithetnek hasznot, mert fual-helyen a tej igen nehezen értékesíthető, kis ár mellett is. Lehet ugyan a tejet turó és vaj alakjában értékesíteni, de a művaj ezeket annyira le-szorította, hogy csak világos vesztéssel mellett lehetne vete kereskedni. A rendes tehénbőjtől készített vaj ma klagranja Budapest 50—56 kr.; a vidéki kereskedő mit adhat hát a termelőnek? Ez bényítja meg a tejtermelést, a művaj, melynek előállításával a rendes vaj minőségben ugyan nagyon is, de árban nem konkurrenált.

Hiszem szép elv az a szabad ipar, de annak olyan találatát mind az l-gnaggyob ad találat, a földet szítja, korlatok közé kellene szorítani.

Földművelő állam lévén, pártoljuk tehát első sorban azt, a mi ma van és ennek a földművelésnek felvirágzása fog vezetni az általános nemzeti jóléthez.

Kétségtelen, hogy gazdasági bajaink megorvoslása fölülnek nem függő tényezők jókoraival érhető el. Am az is bizonyos, hogy meg tudunk az máriól-holnapra megélni élvezet gazdálkodni, amit azt a patriarchális időben eltanultuk: addig a saját rendszerszen között fog tenni ilyen és ehhez hasonló, mísem érvé kontemplációkat; gazdasági bajaink p-dig megorvosolva nem lesznek seba. Mert gazdasági bajainkat a gazdák orvosoltathják meg nagyrészt.

— **A bratkovicezi huszárak sorsa.** A 26 huszár közül, a kik Bratkoviceben (Galicia) Diószegi örömsert b-utálási bánásmódja miatt összezsabolták, egyet. Boros Józsefet golyó általi halálra ítélték. Kivülé még 2 huszár kapott súlyos büntetést, az egyikét 18, a másikat 16 esztendő várfogságra ítélték. A szerencsétlen Boros József iránt általános a részvét.

Helyi és vidéki hírek.

— **Márczius 15.** A muraszombati casino s a muraszombati dal- és zene-egylet 1848. márczius 15-ikének megünneplésére Muraszombatban a Korona vendéglő nagytérképben farsas-vacsorával egybekötött emlékünnepélyt rendeznek, melyre mindkét egylet összes tagjait, továbbá Muraszombatiak és vidékének minden hazafiasan érző in telligens polgárát ezennel meghívja a két egylet elnöksége. Külön meghívók nem bocsátatnak ki. Az ünnepély kezdete esti 7 órakor. Tarsas vacsorája jelentkezéseket elfogad Dr. Csipóit Zoltán a casino elnöke és Csorna Jenő a dal-egylet elnöke. Egy teríték ára 1 frt 20 kr. Az estély programja: Elnöki megnyitót, tartja Dr. Csipóit Zoltán, a casino elnöke. Századok visszhangja Balog Istvántól, zenéje Varga Józseftől, előadja a dal- és zene-egylet ekkorai Emlékbeszéd, tartja Csorna Jenő a dalegylet elnöke. Márczius 15. Ábrányi Emiltől szavalja Sinkovics Elek ur. Alkalmi felolvassás, tartja Dr. Csipóit Zoltán. Petőfi Nemzeti dala, zenéje Kálozdy J-től elődja az énekkar. — **A program befejezése után táncmulatság következik.** Az ünnepély iránt általában nagy érdeklődés mutatkozik s úgy látszik, hogy sokkal látogatottabb is lesz, mint a közel mult években — a mi helyén is van a millennium estendejében.

— **Névnep.** Dr. Csipóit Zoltán járásorvos tegnap este ilte meg névnepét. Az ünnepelt házával együtt volt a muraszombati társaság színe java s egyenest érték a szellemes felköszöntő az ünnepelt egészégeré.

— **A bodóhegyi evang. gyülekezetben** a nt. Szinicz Lajos hatalával megüressedett lelkesíti állást f. h. 11-én töltik be választás utján Kandidálva vannak: Siftár Károly bodóhegyi h. lelkész, Szalay János várpalotai és Ritter István tolna-hidegkuti s. lelkészek. A hívek bizalma — mint halljuk — Siftár Károlyban összpontosul, a ki is az összesed ősa példás buszgalommal vezeti a gyülekezet dolgait, Ziskó György gyülekezetit felügyelővel egyetemben.

— **Panaszt tettünk,** hogy a major átellenében, a várkert mellett, a vár-utca felé vezető ut-árok már évek óta nem volt tisztogatva, a minek következtében a Kis-Szombat felől jövő víz mind a városba toml be. — Ajánljuk az előljárátság figyelmébe.

— **A battányi olvasókör** által Battánydon tartandó márczius 15-iki ünnepély műsora: I. „Szózat” (Vörösmartytól), éneki az olvasókör tagjaiból összeállított négyes hang. II. „Alkalmi beszéd”, írta és elődja Fabry Pál. III. „Tavaszelmult”, elődja a magyar zenekar. IV. „A magyarok Istene” (írta Petőfi Sándor), elődja Kolossa Miklós. V. „Hazafias dal”, éneki az olvasókör tagjaiból összeállított négyes hang. VI. „Kossuth-induló”, elődja a magyar zenekar. VII. „Riadó” (írta Czuczor Gergely), elődja Horváth Lajos. VIII. Hymnus (Kölcseytől), éneki az olvasókör tagjaiból összeállított négyes hang. IX. „Rákóczy-induló”, elődja a magyar zenekar. A négyes hangot vezeti Csaplovits Ferencz karmester. A szünóra alatt több ez alkalomra készült tárgy lesz kisorsolva az olvasókör javára

— **Tenyezésszállat-vizsgálatok.** A mezőgazdasági törvénynek ide vágó rendelkezései az idén jönnek először alkalmazásba. E törvény szerint a vizsgálat nemcsak a bikákra, hanem a sertészekre és a kosokra is kiterjed. Járásunkat illetőleg a vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak: márczius 16-án d. a 2 órakor Csendlakon, 17-én délelőtt 9 órakor Muraszombatban, 18-án délután 2 órakor Vízlendván, 19-én délelőtt 9 órakor Felső-Lendván, 20-án délelőtt 10 órakor Peterhegyen, 21-én délelőtt 9 órakor Tótkeresztúrtól, 27-én délelőtt 8 órakor Mártonbányán, 28-án délután 1/3 órakor Márkuszóton, 30-án délelőtt 8 órakor Bodóhegyen és délután 2 órakor Hidegkúton.

— **Áradás.** A mult héten beállott hirtelen hóolvadás ugyancsak megdagasztotta a legkisebb

patákat is. A Lendva patak, a mely kánikulában alig hajt anyyi vizet Czvetics polgártársunk malnára, hogy egy kerekét is forgatná, most oly erővel ment neki a muraszombati malomnak, hogy az egész gátat elhordotta — úgy szedték ki darabokban belőle. A városbíró kirendelte a közérőt is az öszetöröltött jég eltávolítására, de akkor meg a bathányfalvi határban állott meg a jég s visszanyomva az art előtötte a muraszombati határ alsó részét, a lukácsai és bathányfalvi határokat. Bizony ideje volna már, hogy ez a rakonzatlan patak alaposan megrendszábralyoztassék.

— **Új tűzoltó-egylet.** Mult számunkban irtuk, hogy a nagy és nepes Mezővár község még nem bír tűzoltósággal. Erre a mezőváriak siettek azonnal megalkatani az egyletet. Ideiglenes elnök Kúhár István lett.

— **Figyelmeztetés.** A muraszombati gazdasági fiók-egylet újból figyelmezteti tagjait, hogy még van raktárban rígoi len (kiloja 20 kr.) aranbantes lóhermaja (kilóként 78 krajár) s néhány métermája „Magyar Kinc”, burgonyája. Ugy tudatja a már jelentkezett tagokkal, hogy a fajtalmacskákat és fajtyukákat e hónapban fogja kiosztani. **A viláslasztny.**

— **A balatonparti villamos vasut.** Budapest-veszprém-csaktornyai villamos vasut az idén okvetlen kiépül és pedig úgy, hogy ez idén Budapestől Keszthelyig, a jövő évben pedig innen Csáktornyáig, majd egészen Fiuméig építik ki. Herceg Mihály egyetemi tanár e vasut-térvt a genfi villamosági társulat finanszírozza s ez ügyben úgy Budapestest, mint Gentben most folynak a tárgyalások.

— **Tűzek.** Február 28-án Úrdombon Goszpod István háza és gazdasági épületei, 29-én Hári Teréz totlaki lakó gazdasági épületei, márczius 2-án Tótkeresztúrtól Gergár Sándor háza és épületei égtek le. Mind biztosítva voltak.

— **Magyar Oszlati-Sorsjáték.** A Magyar Oszlati-Sorsjáték — mely nyerevényének sokasága és magasságával, nemkülönben annyira kedvező esélyeivel nemcsak hazánkban, de a külföldön is oly népszerűséget vitt ki magának — második osztályának luza-át márczius 11-14-ig, tehát már néhány nap mulva ejtik meg a kormány felügyelete alatt és Dr. Weinmann kir. közjegyző jelenlétében. Azon körülmény, hogy ezen sorsjáték többi húzásánál kisorolt nagyobb lönyerevények vidékiek által vásárolt sorsjegyekre estek, — annak közkedveltségét még inkább növelte. A már legközelebbi szerdán kezdődő húzásnál 10,000 nyerevény 1.648,000 korona öszértékben kisoroltattai.

Vegyes hírek.

A megyéből.

— **A vasvármegyei gazdasági egylet** február 28-án tartotta közgyűlését. Az egylet elnökévé nagy lelkesedéssel újból Rózi Kátina választották meg.

— **A kis-czell-marozaltói vasut engedélyezési tárgyalása.** f. h. 10-án lesz a kereskedelmi minisztériumban.

— **A szentgotthárdi járásbírószághoz** Karácsonyi János nyitrai kir. törvényszéki joggyakornokot aljegyzővé nevezték ki.

A hazából.

— **Zala-Egerszeg város képviselő-testülete** Svastitsa Beudó volt főispán iránti szeretetének, fölírathat adott kifejezést.

— **A zalamegyei közp. tükptár elnökévé** Háczky Kálmán választották meg.

— **Keszthelyen** Magassággy Antal tanár elnökléte alatt kapt. legény-egylet alakult.

— **Zala-Szent-Gróton** bírósá Koháry József választották meg; ezután az előljáráóság tagjait választották meg.

— **A dunántúli reformádus egyházkerület** püspökévé A n t a l G á b o r ácsi lelkész választották meg.

— **Zala-Sz. Lászlón** Stampay Miklóst választották meg tanítóvá.

— **Nagy-Kanisán** Grünbaum Hugó czukorka és czukorka gyárat alapított.

— **Magyar bál.** A tolnamegyei nő-egylet a millennium alkalmából egy minden ízében magyar bált rendez. A bálon a hölgyek is részben magyar díszruhában, részben magyar népviseletben fognak megjelenni s francia-négyes helyett körmagyar táncolnak. A nő-egylet hasonló bállok rendezése végett felszólítást intéz az ország összes nő-egyleteinek.

— **Albrecht Szalvator** főherceg Bozenben elhalálozott.

— **Vachot Sindorné** szült-tett Csapó Mária a jeles költő özvegye február hó 29-én Tapolcan meghalt. A boldogult több kötetre való emlékiratot hagyott hátra, melyben sok érdekes van feljegyezve a neveztes évek kiváló alakjairól, Kossuthról, Petőfiről, Vörösmarthról, Daák Ferenczről stb.

— **Starovecs Antal,** a horvát tüzők vezére, meghalt.

— **A nagyvilágból.**
— **Nizzában** szobrot emeltek a városnak Franciaországba történt bekebelezésének 100 éves fordulója alkalmából. A szobrot a közlérszági elnök jelenlétében nagy ünnepélyességgel felejték le. Ez alkalommal a mentonai polgármesteri hivatalban találkoztott Faure elnök a mi királyunkkal, a ki jelenleg szintén Mentonban időz.

— **Bésben** a közési választásoknál ismét az antiszemita-párt győzött.

— **Az olaszok** Erytreaiban Afrikában az adami csatában súlyos vereséget szenvedtek, 52 ágyút vesztettek s 3 tábornok és 3000 ember elesett. Románban nagy az izgatottság a vereség miatt.

— **A német császár** a milleuissai kiállítás ideje alatt huzamosabb ideig Budapesten fog tartózkodni.

Irodalom.

— **Milleniumi Történet.** Marczali Henrik egyetemi tanárnak az „Árpádok kora” című nagyszabású monografiája, mely az „Athenaeum” r. társulat kiadásában megjelenő, „A magyar nemzet története” című tüköztes nagy munkának (milleniumi kiadás) második kötetét képezi, immár befejezéshez közeli. A most megjelenő 60. és 61. számú füzetek az Árpádház kihalásáról, az utolsó Árpádokról szólnak, külön fejezetben van leírva a Kun László magyar király által vívott rommezei csata, melynek oly nagyfontosságú politikai következményei lettek, anenyihány a cseh Ottokár legyőztetén és a Habsburgi Rudolf vetélytárs nélküli megmaradván, megalapíthatta a most is deszóságosan uralkodó Habsburg-ház fényes jövőjét. A magyar nemzet önértés büszkeségével hivatkozhatik erre a világtörténelmi nevezetességű fejezetre, hol a magyarok döntő szerepet játszottak, mintegy a nemzetek sorát látatlanul kezelvek intető gondviselés által arra hivata, hogy annak a hatalmas uralkodó-családnak tegyenek szolgálatot, amly a későbbi századokban megvédelmezze majd a magyart a töröktől és a mindinkább terjeszkedő szlávzástól, melynek ereje Ottokár halálával öszetörtött. Ére a nagyjelentőségű korrá, a magyar nemzeti dynasztia kihalásának korára vonatkozólag, eddig még jóformán ismeretlen, igen számos és igen becses történelmi adatot gyűjtött össze Marczali Henrik.

A szöveg tömörked szöveggéppel van illusztrálva, melyek köztül csak a feljuttatók soroljuk fel. Így „Szent Margit koronája”, mely a nemzeti múzeumban őriztetik; Dörre Tivadár rajzában „A márgitszigeti apieca-kiosztor romjai”; — „Habsburg vara”; — „A rommezei csatáról”; továbbá Martell Károly, I. Albrecht római király és az utolsó Árpádok király, III. Endre egykoru arcképei. A füzetekhez műnemelettel van csatolva „A magyar szent korona” szines képe; „Románok egyházi régiségek a Magyar Nemzeti Múzeumban” Mühlbeck Károly rajzában; továbbá „A veszprémlőgyi apocák 1109. évből való alapítólevelének” és III. Endre kettős pecsétjének” hasonmái. A díszes füzetek ára 30 krajczár. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyveskereskedésben. Az előfizetők minden szombaton egy füzetet kapnak.

A nap és éj hossza. Piaci árak:

Márcz	A nap		A hold	
	kel	nyug	kel	nyug
8.	6.12	5.39	3.36	11.10
9.	6.9	5.40	4.14	10.40
10.	6.8	5.42	4.41	1.32
11.	6.8	5.43	5.3	2.42
12.	6.3	5.44	5.21	3.50
13.	6.2	5.46	5.36	4.57
14.	6.0	5.47	5.50	6.3

Nyilttér.

E rovat alatt közöltöktér nem felelős a szerk.

Nyerslelyem básztruhakra való kelmet 8 frt 65 król 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre — Tassors és Shantung-Pongrecz valamint fekete, fehér és szinas Himmberg-sejlem 35 król 14 frt 65 krig méterenként, szina, csikós-kockázott, mintázott: és damaszt stb. (mintegy 200 különböző minőség és 2000 szin s mintázatban stb.) postabér és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postaföldtárlat: **Honnberg** G. (cs. kir. udvari szállító) Selemyára Zürichben. Svájczba csizmett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros helyg. ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan eljuttatottak.

Tiltakozom az ellen,

hogy a „Muraszombat és Vidéke“ folyó év márczius 1-én megjelent 9. számában egy helybeli kereskedő hirdette, mikép a Mauthner Ödön magkereskedő cég helybeli egyedüli képviselőtét átvette és tiltakozom ezen hirdetés ellen annál inkább, és kérem ezt tudomásul venni, mert 20 év óta fennálló fűszer- és gyarmatáru-üzletemben már év év óta árusítom a Mauthner Ödön udvari szállító kerti és virágmagvait, és kérem a n. é. közönséget, ebbeli szükségleteit nálam fedezni sziveskedjék. Becses megrendelésüket kérve, megjegyzem, hogy csakis elsőrendű friss magvakat tartok raktáron.

Tisztelettel

Fürst Albert.

Készlet tizenhét millió!

Készlet tizenhét millió!

Védjegy.

Védjegy.

C. Brády

Maria-
czelli
Gyomor-
cseppek

Mária-czelli Gyomor-cseppek.

negyedrétben hatnak gyomor bajkóndi, névűlőzhetetlen és általános ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorégőség, bűzös lehellet, fellujtság, savanyú felbőgögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs stülkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult lefájásnál, a menyüiben ez a gyomortól származott, gyomortúlterhelésnél étellekkel és italokkal, gillisztek, májbajok és hőmérővel küldki.

Említett bajkóndi a **Mária-czelli Gyomorcseppek** evék óta kitönlöknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktár: **Török Jozsef** gyógyszerháza Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódságát bizonytom“.

A Mária-czelli Gyomorcseppek valódián kaphatók

Muraszombatban Böles Béla gyógyszerházában.

Magyar Osztály-Sorsjáték.

35007 pénznyeremény 7.932,000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben **Egy Millió** korona.

II. osztály.
Húzó: 1896. márczius 11-14-ig.

Nyeremény		
1 á	10000 kor.	= 10000 kor.
1 „	6000 „	= 6000 „
1 „	4000 „	= 4000 „
1 „	3000 „	= 3000 „
1 „	2000 „	= 2000 „
1 „	1500 „	= 1500 „
1 „	1000 „	= 1000 „
2 „	8000 „	= 16000 „
8 „	4000 „	= 32000 „
10 „	2000 „	= 20000 „
13 „	1000 „	= 13000 „
100 „	400 „	= 40000 „
860 „	200 „	= 172000 „
9000 „	120 „	= 1080000 „
10000	nyeremények ö-szesen	1648000 „

II. osztályú vétel-sorsjegyek árai:

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
40.-	20.-	4.-	2.- frt

II. és III. osztályú teljes sorsjegyek árai:

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60.-	30.-	6.-	3.- frt

Ezen eredeti árakon kívül II. osztályú sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levélportója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr., teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajánlasi díj és 2 nyereményjegyzékért 40 kr. küldendő be.

III. osztály.
Húzó: 1896. május 12-28-ig.

Nyeremény		
1 jutalomdíj	60000 kor.	= 60000 kor.
1 á	40000 „	= 40000 „
1 „	30000 „	= 30000 „
1 „	20000 „	= 20000 „
1 „	10000 „	= 10000 „
2 „	4000 „	= 8000 „
2 „	2000 „	= 4000 „
5 „	1000 „	= 5000 „
10 „	800 „	= 8000 „
34 „	600 „	= 20400 „
100 „	200 „	= 20000 „
200 „	100 „	= 20000 „
2650 „	200 „	= 530000 „
22000 „	150 „	= 3300000 „
25007	nyeremények s 1 jutalom	6284000 „

Az Osztály Sorsjegyeknek II. osztályra való megújítása az I. osztályú sorsjegyeknek beküldése és a sorsjegy árának befizetésével legkésőbb márczius hó 1-jéig eszközendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

HEINTZE KAROLY, BUDAPEST

Szevita-tér 3.

Sürgőnyezim: LOTTOHEINTZE, BUDAPEST.

Szevita-tér 3.

Nyomatott Gondos (Grünbaum) Márk gyorsajtóján Muraszombatban.